

Rabin var í Washington síðst í september, har hann av fatuligum orsökum legði serliga stóran dent á at fáa Clinton forseta at víska um, at árliga játtanin, stór triggjar milliardið dollars til Ísraels var óbroytt.

FYRIAPARTHEID

Tað rúmast ikki í bók til tjúgdar sum ein Biblia, eitt yvirlið, ið sínir allar indeskrektiónirnar Jesse Helms hevur ábyrgd av gjøgnum tíðirnar. Hann kallaði tann myrða borgararættsskrifsmannin Martin Luther King kommunistismpatisør, og demokratiskt valda Haiti forsetan Jean Bertrand Aristide, umtalar hann sum 'ein mordera'. Sjálvandi meinar hann so eisini, at USA eigur at halda seg langet burturi úr Haiti.

Helms var heitasti og síðsti almenni talsmaðurin fyri Apartheidregiminum í Suðurafrika, og svartir amerikanarar meta hann verða opinberan racist.

Men sannleikin er tann, at nettup viðurskiftini millum rasurnar er einasta økið, har Jesse Helms ger nýtslu av einum meira gátukendum (substituellum) málbrúki. Her hevur hann tikið ymsk koduorð í nýtslu. Eitt er 'kvotastuðlar' tað vil siga slíkir, ið tala fyri at svørt skulu hava ein frammihjárað til störv og pláss innan útbúgvingarøkið.

Hetta er Jesse Helms sjálvandi í andstöðu til. Hvørki stuðlar hansara ella mótsstöðufólk eru kortini í minsta iva um, hvat hann í veruleikanum meinar um integration av svørtum í amerikanska samfelagið.

At hann sjálvandi eisini er ímóti figgarligari hjálpi til fyrrverandi sovjetrepublikarar verður bert nevnt fyri ein ordans skyld. Til tað kuriøsa hoyrir eisini eitt heldur løgi fyribrigði. Sjálvt um Jesse Helms í sínari tíð høgtmetti Ronald Reagan, so helt hann, at hin gamli forsetin var ikki nóg harður, tá tað snúði seg um kommunistar. Til dømis stríddist Helms av øllum alvi, fyrst í 80-árinum, móti INF-traktatini um minking av millumdistancarættinum í Europa, tí hann helt, at tað var at geva eftir mótevigi Kreml.

Nakrir hóvligir republikanarar vísa á at eisini ekstremistar kunnu hava rætt av og á, teir vísa á ótróytliga strev hansara fyri teim baltisku londunum og londunum í Eystureuropana longu áðrenn hetta gjørdist mondent síðst í 80-unum, tá heimurin allur vendi hesum londunum bakið.

ÁVIRKAN SUM EIN ELEFANTUR

Hóast øll hansara viðgongdu sjónarmið, so er tað ikki klókt at undirmeta politisku næs Jesse Helms. Í 1987 eyðnaðist honum at kroysta hin nógv meira kompetenta hóvliga republikanska politikkarar Richard Lugar úr Indiana, úr

formannssessinum fyri uttanríkispolitisku nevndini. Helms gjørdist eftir hetta leiðari fyri minnilutan í nevndini.

Fyribrigði Jesse Helms kann nú gerast ein, ið tað skal roknað við í amerikanskum uttanríkispolitikki.

Í amerikanska høvuðsstaðnum er eitt tað evnið, ið mest verður tosað um í hesum døgum: Hvussi stóra ávirkan fer Jesse Helms at fáa?

Hóvligir republikanarar royndu at skúgva spurningin frá sær og siga, at veruligi málurin í amerikanskum uttanríkispolitikki liggur í hondum forsetans. Teir siga eisini, at demokratiski forseturin, Clairborne Pell senatorur, hevur fingið so lítið av skafu og er so lítið evnaligur, at hann kann mestast ein jokari at verða.

–Teir liberalu hava valt sær Jesse Helms sum teirra fremsta 'offur' ella syndabukk, og teir hava politiskan áhuga av at skapa øsing um hansara persón – siga republikanskir politikkarar.

Demokratarnir og frisinnad bløð sum til dømis 'New York Times' hava heldur ampa av politisku 'hættunum' hjá Helms.

Han er provokaturur, aktivistur og ein rabiatur ideologur, sum alla sár dagar hevur roynt at seta at 'seta sakirnar á spísðin'.

Við sínum útsøgnum, viðmerkingum og lógaruppskotum hevur hann lást sum, um fremsta málið hevur verið at háða og niðurgera sínar politisku mótsstöðumenn – eisini í teim førum, har hesin mátin hevur verið í beinleiðis andsøgn til tey politisku mál hann mátti hava sett sær.

Diplomatisk snildi er soleiðis ikki hansara sterka síða. Og ampi stendst av at hann við sínum útsøgnum í síni lyklastøðu í Senatunum kann fara at undirgrava tað álít umheimurin hevur til amerikanska uttanríkispolitikk.

Fáur –ella eingin – heldur at hann vil kunna venda USA inn á nakra nýggja uttanríkispolitiska kós, men árin hansara kann kortini gerast líka so ógvusligt sum at sleppa einum elefanti inn í ein handil við postalíni!

Politikken nov. 1994. J.B.Muller, Washington umsett j.smith.

Talvolympiadan 1994

Olympiadan í Moskva	1	2	3	4	5	Stig
1. 1. des. Russland	0	0	0	0	X	0
2. 2. des. San Marino	1	½	½	½	X	2 ½
3. 3. des. Singapor	½	X	1	0	0	1 ½
4. 4. des. Ekvador	0	1	0	X	1	2
5. 5. des. Bermuda	1	0	1	X	½	2 ½
6. 6. des. Marokko	½	X	0	0	½	1
7. 7. des. Panama	1	1	X	0	1	3
8. 9. des. Puerto Riko	½	½	½	X	0	1 ½
9. 10. des. Hongkong	½	½	1	½	X	2 ½
10. 11. des. Algeria	X	½	½	½	1	2 ½
11. 12. des. Venezuela	0	½	1	X	½	2
12. 13. des. Luksemborg	0	0	X	0	1	1
13. 14. des. Libanon	1	1	1	X	½	3 ½
14. 15. des. Irak	1	1	1	X	1	4
Stig samanlagt	7	6 ½	7 ½	1 ½	7	29 ½
Stig í prosentum	54	54	63	19	64	52,7

Kosmetikksejlarar kring landið til heimaparty

Hevur tú hug at tjena nakrar eyka krónur, so er hetta nakað fyri teg.

Sera góð og bílig natúrprodukt fyri ein sera sámuligan prís.

Skriva til Sosialurin, box 76, 110 Tórshavn, bill. mrk. J 1.

Kvinnuhúsið

Ráðgevingin hjá Kvinnuhúsinum er opin hvønn hóskvöld frá kl. 19.00–21.00, inngongd hjá KFUM, Oman Plisuvárð 2, ella á tlf. 17200.

Kvinnuhúsið er opið gerandisdagar frá kl. 10.00–16.30. Telefonin, 17200, svarar hvønn dag frá kl. 10.00 fyrrapart til kl. 7.00 á morgni.

David móti Goliath

Við talvolympisku leikurnar í Moskva hava verið margar av teimum sokallaðu David vinnur á Goliath søgunum, sum síðani OL-byrjan í 1924 hevur gjørt TALV-OL til ta mest umrøddu og best umtóktu kappingina yvirhøvur.

Men einstakar »eydnusøgur« broyta ikki tann statistiska veruleika, at telvaramir, ið ikki hava telving sum yrki, bara sjáldan halda javnvágina móti teimum sterku stórmeistarunum frá teimum sterkastu tjóðunum.

Í sterkasta bólkinum telist vanliga Ongland. Men í byrjanini gekk upp og niður hjá Nigel Short & Co. í Moskva.

Eftir 4–0 á Mongolium í fyrsta umfari snávaðu teir á móti Kazakstan og taptu 1,5–2,5. Men vanlukkuni frá triðja umfari, javnt 2–2 móti Skotlandi, verður framvegis grátið yvir á bretsku oyggjunum.

Tá onglendingarnir høvdu lagt hesi óhepnu úrslitini aftur um seg, tóku teir sær um reiggj og settu kós móti at vinna heiðurstekin.

Millum onnur úrslit við at vinna tryggjan sigur á Danmark í setta umfari.

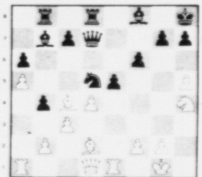
Í fyrsta umfari leiki Ongland móti Mongolium, og talvið er gott dømi um hvat ið hendir, tá ið Goliath ikki »leggur fingrarnar ímillum«, men sær við fullari megi.

Hvítur: GM Michael Adams, Ongland
Svartur: IM Nyamaa Tumurhuag, Mongolið
Sponsk byrjan

1. e4 e5
2. Rf3 Rf6
3. Bb5 a6
4. Ba4 Rf6
5. 0-0 b5
6. Bb3 Bb7
7. d3 Bc5
8. a4 0-0
9. Rf3 b4
10. Rf2 d5
11. exd5 Rxd5
12. a5! Kh8

13. c3 Be7
14. Bc4 Fd7
15. Róe1 Rófd8
16. Bd2 Róab8
17. Rf3 f6
18. h4 Bf8
19. h5 Rf7
20. d4 Rf5
21. Rf5 Fxf5
22. Rf4 Fd7

23. Rf6+! hxf6
24. hxf6 Bb6

Eisini til 24. – Ff5 hevði Adams fyrireikað seg við 25. Bd3!, Rfxc3, 26. bxc3, e4 27. Róxe4!, Bxe4 28. Bxe4, Bb5 29. c4 og Hvítur vinnur (Fd1 – h5 – h7 mál).

25. Fh5+ Kg8
26. dxe5 Bxe5
27. Róxe5 fxe5
28. Bg5 Fe6
29. Be7! Svartur gavst

Danmark vann annars í áttanda umfari 2,5–1,5 á Letlandi, ið hevði Alexei Shirov á fyrsta borti og nýyddist vera nøgdur við javnleik móti Lars Bo Hansen.

Kelda: Bjarke Kristensen í »Det Fm Aktuelt«

Deyvafelag Føroya

Skrivstovan í Deyvahúsinum, Íslandsvegur 10 B, er opin mánadag–fríggjadag frá kl. 9–11. Telefon 17597. Telefax 13609. Skrivitefon, ring 0123 og bið um 16929 ella 10714.